

29. februar 2016

J.nr. 15/16739

ANT, JVI

Høringsnotat vedrørende L 151 forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark og forskellige andre love (Overførsel af opgaver fra Statens Administrations Finansservicecenter m.fl. til Udbetaling Danmark m.v.)

1. Indledning

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark og forskellige andre love (Overførsel af opgaver fra Statens Administrations Finansservicecenter m.fl. til Udbetaling Danmark m.v.) har været sendt i høring i perioden den 1. februar 2016 til den 16. februar 2016.

Der er modtaget høringssvar fra følgende myndigheder, organisationer m.v.:

Ankestyrelsen, Centralorganisationerne CO10 og LC, Danmarks Lejerforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling, Danske Erhvervsskoler, Danske Studerendes Fællesråd, Data-tilsynet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Forhandlingsfællesskabet, Grundejernes Investeringsfond, HK Stat og HK Kommunal, Højesteret, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Byret, Københavns Universitet, Rigsrevisionen, Selveje Danmark, SKAT, Slots- og Kulturstyrelsen, Statens Kunstfond, Syddansk Universitet, Udbetaling Danmark, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Følgende har afgivet høringssvar, men har ikke haft bemærkninger til lovforslaget:

Danmarks Lejerforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Erhvervsskoler, Danske Studerendes Fællesråd, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Forhandlingsfællesskabet, Grundejernes Investeringsfond, Højesteret, Københavns Byret, Københavns Universitet, Selveje Danmark, Slots- og Kulturstyrelsen, Statens Kunstfond, Syddansk Universitet, Vestre Landsret og Østre Landsret.

De modtagne høringssvar vedlægges.

2. Generelle bemærkninger

Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling har ikke kommentarer til forslaget om at overføre ansvaret for administrationen af puljen til udbetaling af børne- og ungeydelse til børn af udsendte missionærer fra religiøse samfund fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til Udbetaling Danmark, men finder det overraskende, at det foreslås at overføre sagsbehandlingen af enkeltsansøgninger samt udbetalinger i forbindelse med ordningen til Udbetaling Danmark.

Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling anfører, at sagsbehandling og udbetalingsopgaver i forbindelse med ordningen i 2014 medførte samlede udgifter på 26.050,00. kr. Dette udgiftsniveau svarer kun til 2,1 procent af de samlede udgifter ved ordningen.

Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling anfører, at sagsbehandlingen forudsætter et godt kendskab til de tilskudsberettigede ansøgere samt til de afgrænsninger vedrørende tilskudsberettigede opholdslande, som ordningens forvaltning baserer sig på.

Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling finder, at de som paraplyorganisation for kirkelige organisationers udviklingsarbejde med omfattende erfaring vedrørende forvaltning af offentlige tilskudspuljer besidder de fornødne kompetencer for at kunne rådgive og beslutte vedrørende ansøgninger til denne ordning.

Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling finder, at man stiller de ansøgende organisationer væsentligt ringere med hensyn til adgang til rådgivning vedrørende ansøgninger til denne ordning og finder ligeledes, at det vil være forbundet med en betydelig indsats, hvis Udbetaling Danmark skal oparbejde og fastholde kompetencer vedrørende at vurdere og beslutte bevillinger og afslag på baggrund af indkomne ansøgninger.

Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling vurderer, at de etablerede rutiner vedrørende ordningens forvaltning sikrer særdeles lave omkostninger vedrørende ordningens forvaltning hos Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling.

HK Stat og HK Kommunal finder, at overførslen af de nævnte opgaver fra Statens Administration mv. til Udbetaling Danmark ikke er hensigtsmæssig og ikke bør gennemføres.

HK anfører, at Udbetaling Danmarks opgaver i dag primært består i at træffe afgørelser om og foretage udbetaling af en række sociale ydelser, varetage objektiv sagsbehandling inden for sagsområder hørende under det kommunale område. I modsætning hertil har Statens Administrations Finansservicecenter som kernefunktion at administrere tjenestemandspension mv., lån, garantier og tilskud på vegne af en lang række ministerier. Overflytningen af opgaverne fra Statens Administrations Finansservicecenter til Udbetaling Danmark indebærer således, at Udbetaling Danmark fremover skal overtage en række opgaver, som ikke kun vedrører udbetaling af ydelser og andre myndighedsopgaver rettet mod borgerne, men også statslige udlån, herunder håndtering af pant og tinglyste rettigheder, garantier og tilskudsordninger, som har nye aktører i form af virksomheder og ministerier, herunder udbetaling af pensioner til tjenestemænd. Dette opgavefelt ligger derfor ifølge HK ikke inden for Udbetaling Danmarks nuværende opgaveportefølje og ligger derfor uden for den type opgaver, som oprindeligt var tiltænkt Udbetaling Danmark.

Ovennævnte opgaver bør efter HK's opfattelse være forankret i en gængs, statslig myndighed som Statens Administration.

Derudover finder HK det ikke godt gjort, at der skulle være saglige hensyn bag, at planen ”Bedre Balance” delvist anvendes som begrundelse for overførslen til Udbetaling Danmark, når Statens Administration også udflyttes. HK finder det mest naturligt og hensigtsmæssigt, at de ovennævnte opgaver fortsat varetages af Statens Administration, der har stor erfaring inden for disse opgaveområder og udfører dem ansvarligt og kompetent.

Kommentarer:

For så vidt angår bemærkningerne fra Dansk Missionsråd Udviklingsafdeling, skal det bemærkes, at Udbetaling Danmark allerede i dag udbetaler børne- og ungeydelse til bosatte i Danmark, udstationerede i EU-lande og lande, som Danmark har indgået aftaler om social sikring med. Udbetaling Danmark har således allerede kendskab til reglerne.

I forbindelse med overflytningen af opgaven vil der blive udarbejdet arbejds gange og retningslinjer for administrationen i Udbetaling Danmark på alle de områder, der foreslås overflyttet. Den praktiske overlevering af opgaver vil blive aftalt nærmere mellem Dansk Missionsråd og Udbetaling Danmark med henblik på at sikre en smidig overdragelse af opgaverne.

Overflytningen af opgaver fra Statens Administration har baggrund i både aftalen mellem regeringen og KL (Aftaler om den kommunale og regionale økonomi for 2016) og regeringens plan for flytning af statslige arbejdspladser ”Bedre Balance”. Herudover bygger beslutningen på en evaluering af Udbetaling Danmark, som blev afsluttet i marts 2014, som har vist, at idriftsættelsen af Udbetaling Danmark generelt er vellykket, og at Udbetaling Danmark har kapacitet til at overtage yderligere opgaver.

Statens Administrations Finansservicecenter løser opgaver af forskellig karakter vedrørende tjenestemandspensioner, statslige lån, garantier og tilskud mv. Nogle af disse opgaver, fx statslån, herunder håndtering af pant og tinglyste rettigheder, adskiller sig umiddelbart fra de opgaver, som Udbetaling Danmark løser i dag, mens andre opgaver som fx administration af tjenestemandspensioner og tilbagebetaling af SU-lån er mere sammenlignelige med Udbetaling Danmarks nuværende opgaver. For så vidt angår de opgaver, som adskiller sig mest fra Udbetaling Danmarks nuværende opgaver, vil der skulle være særligt fokus i forbindelse med overførslen på at sikre, at Udbetaling Danmark er rustet til at løse opgaverne.

Endvidere står Statens Administrations Finansservicecenter i de kommende år overfor en væsentlig modernisering af store dele af deres it-understøttelse af de opgaver, der foreslås overført til Udbetaling Danmark. ATP, som leverer administrativ og teknisk bistand på omkostningsdækket basis til Udbetaling Danmark, har generelt kompetencerne og erfaringerne med at kunne bistå med at transformere it-understøttelse af administrative opgaver til nye og moderne it-løsninger. Herudover har ATP erfaringer med at overføre offentlige myndighedsområder til Udbetaling Danmark og efterfølgende drive opgaver effektivt fx gennem driftsplanlægning og -styring.

Hertil kommer muligheden for at opnå synergi mellem dele af de opgaver, der foreslås overført fra Statens Administration til Udbetaling Danmark, og Udbetaling Danmarks eksisterende opgaver. Der vil eksempelvis være mulighed for at opnå synergi mellem administrationen af tjenestemandspensioner mv. og øvrige pensionsordninger i Udbetaling Danmark. Det er på den baggrund samlet set vurderingen, at det er hensigtsmæssigt at overføre opgaverne til Udbetaling Danmark. Der henvises i øvrigt til lovforslagets afsnit 2.

Beslutningen ligger således også i forlængelse af regeringens løbende fokus på at optimere administrationen i den offentlige sektor. Overflytningen af opgaver fra Statens Administration vil herudover bidrage til generelt at sikre en bedre kapacitetsudnyttelse af fx lokaler i Udbetaling Danmarks centre.

3. Styring

Kommunernes Landsforening (KL) har ikke inden for tidsfristen haft mulighed for at behandle lovforslaget politisk og tager forbehold for dette.

KL anfører, at det fortsat er vigtigt med et tydeligt kommunalpolitisk ejerskab af Udbetaling Danmark, idet kommunerne har betalt for etableringen af Udbetaling Danmark med ca. 400 mio. kr. samt betaler over 90 procent af de løbende administrationsomkostninger. KL anfører, at kommunerne har behov for at følge Udbetaling Danmarks styring og økonomi på tæt hold og at det der for fortsat er vigtigt med et tydeligt kommunalpolitisk ejerskab af Udbetaling Danmark. KL tager forslaget om et ekstra medlem af bestyrelsen til efterretning.

Med lovforslaget vil antallet af ministerier, der er berettiget til at øve tilsyn blive mangedoblet. KL mener, at tilsynet med Udbetaling Danmark bør koordineres, så der ikke pålægges unødige administrative omkostninger til at håndtere de mange nye tilsynsberettigede ministerier.

Kommentar

Der vil parallelt med lovprocessen blive udarbejdet arbejdsgange for tilsynet, der på den ene side sikrer et effektivt og passende tilsyn i ressortministerierne, og på den anden side sikrer, at Udbetaling Danmark ikke pålægges unødige administrative meromkostninger.

4. Revision

Rigsrevisionen anfører, at opgaverne, der overføres fra Finansministeriet til Udbetaling Danmark, principielt stadig hører under rigsrevisorlovens § 2. Når Rigsrevisionen er indforstået med, at revisionen af disse områder med lovændringen fremover foretages i henhold til rigsrevisorlovens § 4, jf. § 6, skyldes det hensyn til den nuværende revisionsordning, der er etableret for Udbetaling Danmark. Systemer og processer m.v. for de overførte opgaver vil være dækket af den nuværende revisorordning relateret til Udbetaling Danmark og ATP.

Rigsrevisionen finder det hensigtsmæssigt, at det fremgår af lovtekstens § 21, stk. 1, at revisionen af Udbetaling Danmark skal udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsetik og finder, at omtalen er tilfredsstillende beskrevet i lovbemærkningerne.

Rigsrevisionen anfører, at med overførsel af opgaverne fra Finansministeriet til Udbetaling Danmark vil ministeriernes opgaver i højere grad bestå af tilsynsopgaver, herunder at den udpegede bestyrelse sikrer korrekt administration af ordningerne og områderne. Rigsrevisionen gør i den forbindelse opmærksom på, at det fortsat er vedkommende ministers ansvar, at ordningerne og områderne administreres i overensstemmelse med lovgivningen og optages korrekt i statsregnskabet.

Kommentarer:

Bemærkningerne fra Rigsrevisionen er taget til efterretning. Ressortministrenes ansvar vil blive beskrevet i de fremtidige arbejdsgange for tilsynet. Ressortministrenes ansvar for at sikre, at ordninger administreres i overensstemmelse med lovgivningen fremgår af lovforslagets afsnit 4.2.5.

5. Medarbejderforhold

CO 10 anfører, at centralorganisationen alene har forholdt sig til de skitserede vilkår for overførsel eller udlån til Udbetaling Danmark for de ansatte, som udelukkende eller overvejende er beskæftiget med opgaver, der overflyttes.

CO 10 bemærker, at lovudkastets § 2 viderefører modellen fra tidligere overflytninger af opgaver til Udbetaling Danmark. CO 10 henstiller til, at der for tjenestemænd, som bevarer deres statslige ansættelse og tvangsudlånes, både i de relevante statslige myndigheder og hos Udbetaling Danmark, laves meningsfulde, klare retningslinjer for kompetencefordelingen mellem ansættelsesmyndigheden og Udbetaling Danmark, hvor vedkommende har sit daglige virke, og at de udlånte tjenestemænd i videst muligt omfang gives de samme muligheder og rettigheder som ansatte i Udbetaling Danmark.

CO 10 opfordrer til, at der udarbejdes retningslinjer for udlånet.

Kommentarer:

Der vil blive udarbejdet retningslinjer for personaleadministrationen i relation til de udlånte tjenestemænd, herunder kompetencefordelingen mellem den statslige ansættelsesmyndighed og Udbetaling Danmark med respekt for tjenestemændenes rettigheder og pligter efter tjenestemandslvgivningen.

6. Persondataloven

Datatilsynet bemærker, at tilsynet har noteret sig begrundelsen for, at man med lovforslaget ønsker at fravige persondatalovens § 8, stk. 3. Datatilsynet bemærker dog i den forbindelse, at fravigelsen kommer i forlængelse af en lang række eksisterende fravigelser af bestemmelsen i forhold til Udbetaling Danmark. Datatilsynet finder anledning til at gentage, at tilsynet finder det både betænkeligt og meget uhensigtsmæssigt, at der i særlovgivningen på det sociale område foretages så omfattende fravigelser af persondatalovens § 8, stk. 3, når denne bestemmelse er indsat i den generelle regulering for at begrænse muligheden for videregivelse af følsomme personoplysninger på netop det sociale område.

Den fortsatte konsekvente fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, som lovforslaget bidrager til, må efter Datatilsynets opfattelse give anledning til principielle

overvejelser omkring selve bestemmelsens fortsatte berettigelse. Tilsynet anbefaler, at det nøje overvejes, om der er grundlag for den konsekvente fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3.

Datatilsynet finder endvidere, at spørgsmålet om fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, bør drøftes med Justitsministeriet.

I forhold til lovforslagets bestemmelse om ændring af Udbetaling Danmark-lovens § 29 om tilvejebringelse og indsendelse af nødvendige data og andre oplysninger til ressortministerierne henviser Datatilsynet til tilsynets høringsvar af 14. december 2011, hvor tilsynet bl.a. påpegede, at anvendelse og videregivelse af oplysninger i forbindelse med statistik bør ske på aggregeret niveau, således at unødigt spredning og videregivelse af følsomme oplysninger på individniveau undgås, jf. princippet i persondatalovens § 5, stk. 3.

Datatilsynet gjorde i høringsvaret endvidere opmærksom på de begrænsninger, der følger af persondatalovens § 10, stk. 2 og 3. Oplysninger omfattet af persondatalovens § 10 må således ikke senere indgå i almindelig administrativ sagsbehandling hos en myndighed.

Datatilsynet anfører, at det ikke står tilsynet helt klart, hvad der menes med det, der er anført i de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 23, om, at "Behandling af følsomme personoplysninger skal ske under iagttagelse af persondataloven". Tilsynet har på den baggrund spurgt, om den omstændighed, at det i bemærkningerne anføres, at følsomme personoplysninger skal behandles under iagttagelse af persondataloven, modsætningsvist betyder, at dette ikke er tilfældet for så vidt angår de øvrige oplysningstyper. Datatilsynet har anført, at dette bør præciseres i bemærkningerne.

Datatilsynet anfører, at tilsynet forudsætter at blive hørt over de bekendtgørelser, der udstedes i medfør af loven, i det omfang bekendtgørelserne har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Kommentarer:

Videregivelse af følsomme personoplysninger fra forvaltningsmyndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område, til andre myndigheder og private, er omfattet af persondatalovens § 8, stk. 3, der fastsætter særligt strenge betingelser for videregivelse af personoplysninger på det sociale område.

For så vidt angår spørgsmålet om fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, for opgaver, der med lovforslaget foreslås overført til Udbetaling Danmark, har Beskæftigelsesministeriet på ny drøftet sagen med Justitsministeriet. På den baggrund er det vurderingen, at det er mere hensigtsmæssigt ikke at fravige persondatalovens § 8, stk. 3, i lovforslaget. Det er i stedet præciseret i lovforslagets bemærkninger, at Udbetaling Danmark i forbindelse med løsningen af de opgaver, som overføres fra Statens Administration, ikke vil skulle betragtes som en myndighed, der udfører opgaver inden for det sociale område, jf. persondatalovens § 8, stk. 3.

Dette medfører hverken udvidelser eller indskrænkninger i den behandling af persondata, der i dag finder sted i Statens Administrations Finansservicecenter, og som fremover vil finde sted i regi af Udbetaling Danmark. De øvrige bestemmelser i persondataloven vil fortsat finde anvendelse. Der henvises til afsnit 4.2.2 i lovforslaget.

For så vidt angår bemærkninger til § 29 er teksten i lovforslaget blevet rettet, således at det fremgår, at persondatalovens regler i alle tilfælde finder anvendelse, det vil sige uanset hvilken oplysningstype, der er tale om.

Det fremgår herudover som noget nyt af lovforslagets bemærkninger, at Udbetaling Danmark skal være opmærksom på de begrænsninger, der følger af persondatalovens § 10, stk. 2 og 3.

Det er ikke hensigten med § 29, at der fra ressortministerierne skal indhentes statistiske data eller data til brug for administration i ressortministerierne, betjening af Folketinget mv. i videre omfang, end det allerede sker i dag.

Det kan herudover bekræftes, at Datatilsynet også fremover vil blive hørt over bekendtgørelser, der udstedes i medfør af loven i det omfang, de indeholder persondataretlige aspekter.

7. Tekniske bemærkninger

Ankestyrelsen anfører til lovforslagets § 3 om ændring af lov om individuel boligstøtte, at det er uklart, om Udbetaling Danmarks afgørelser efter § 39 a i boligstøtteloven kan påklages, og i givet fald til hvem.

Der synes ikke at være sammenhæng mellem, at der i de almindelige bemærkninger i pkt. 4.1.1.2.1. henvises til ”kapitel 4.1.14. Klageregler efter overflytning af opgaver til Udbetaling Danmark.” og at der i dette kapitel henvises tilbage til afsnit ”4.1.1. Beskæftigelsesministeriet”, når ingen af afsnittene beskriver klart, om der er klageadgang til Ankestyrelsen.

KL og Udbetaling Danmark ønsker, at det i forbindelse med tilpasningen af lovgivningen vedrørende Udbetaling Danmark sikres, at fejludbetalte ydelser ikke skal afskrives via det kommunale administrationsbidrag. Ved en eventuel omlægning bør Udbetaling Danmark også se på mulighederne for at effektivisere administrationsprocessen vedrørende afskrivninger.

Udbetaling Danmark bemærker, at forslaget er omkostningsneutralt for kommunerne, da ændringen ikke berører selve størrelsen af finansieringen, men alene hvordan dette teknisk skal løses.

Udbetaling Danmark har bemærkninger af teknisk og administrativ karakter. Udbetaling Danmark anfører, at det bør præciseres under overgangsbestemmelserne, hvilke beføjelser, der i praksis forventes håndteret af henholdsvis Statens Administration og Udbetaling Danmark i overgangsperioden.

Kommentarer:

Lovforslaget er rettet til i overensstemmelse med Ankestyrelsens bemærkninger, således at det klart fremgår af lovforslaget, at Udbetaling Danmarks varetagelse af opgaver efter § 39 a i lov om individuel boligstøtte ikke kan påklages til Ankestyrelsen. Der henvises til afsnit 4.1.1.2.2 i lovforslaget.

Lovforslaget er rettet til i overensstemmelse med Udbetaling Danmarks og KL's bemærkning om, at tab som følge af fejlagtig sagsbehandling i Udbetaling Danmark ikke finansieres via det kommunale administrationsbidrag, men via ydelseskontoen. Der henvises til afsnit 4.2.8 i lovforslaget.

Endvidere er overgangsbestemmelserne præciseret, således at det klart fremgår, hvad der i praksis forventes håndteret af henholdsvis Statens Administration og Udbetaling Danmark i overgangsperioden. Der henvises til afsnit 4.4.3 og 4.4.4 i lovforslaget.

Der gøres i øvrigt opmærksom på, at der er foretaget en yderligere ændring vedrørende Udbetaling Danmarks adgang til at optage lån på baggrund af et høringsvar fra Social- og Indenrigsministeriet. Det fremgår som noget nyt, at Udbetaling Danmark for så vidt angår opgaver, der er overført fra staten ikke kan optage lån i KommuneKredit. Det omfatter også lån til varetagelse af opgaver, der er overført fra staten, og som er optaget før lovens ikrafttræden. Der kan således alene optages lån i KommuneKredit til fx udbud af it-systemer og it-projekter til opgaver, der tidligere er varetaget af kommunerne. Der henvises til afsnit 4.2.9. i lovforslaget.